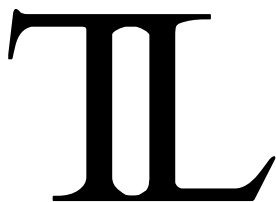

Targum Pseudo-Jonathan to Genesis

Targum Pseudo-Jonathan to Genesis

Facing Targum and Masoretic Text

Timothy A. Lee Publishing

Targum Pseudo-Jonathan to Genesis: Facing Targum and Masoretic Text

Copyright © 2024 by Timothy A. Lee

Timothy A. Lee Publishing, Cambridge, England

www.timothyalee.com

@Timothy_A_Lee

@TimothyALeePub

All rights reserved. This publication may not be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher. For permission requests, contact requests@timothyalee.com.

This base text is in the public domain.

<https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Targum>

First Edition 2024

ISBN: 978-1-83651-061-1

CONTENTS

Introduction	vii
Genesis	2
Paradigms	221
Maps	235

Introduction

This is a facing parallel edition for Targum Pseudo-Jonathan to Genesis. The purpose of this book is to encourage new students and scholars to read and study the ancient Aramaic targums. The book displays the Aramaic targum alongside the facing Hebrew Masoretic Text for comparison.¹

Targum Pseudo-Jonathan likely acquired its name through a printing accident. It was known in medieval times as Targum Jerusalem (Targum Yerushalmi). At some stage, however, its title abbreviation י"ן was misread as Targum Jonathan not Targum Jerusalem. Thus it acquired the name Targum Jonathan to the Torah, and in more recent times: Targum Pseudo-Jonathan. Targum Jonathan itself, unlike Pseudo-Jonathan, is exclusive to the Prophets, it does not contain targumim to the Torah.

Targum Pseudo-Jonathan is very expansive, unlike Targum Onkelos. It contains so many expansions that the text is twice as long as Torah. It was probably composed in the seventh century, though maybe based on targums as early as the fourth century.² Beyond Pseudo-Jonathan and Onkelos, other targums exist for

¹ Should the reader wish to study the text in English, then translations are available. See especially the editions from T & T Clark, such as Michael Maher, ed. *Targum Pseudo-Jonathan: Genesis*. Vol. 1B. Aramaic Bible. T & T Clark: Edinburgh, 1994. The first English translation was J.W. Etheridge. *The Targums of Onkelos and Jonathan Ben Uzziel on the Pentateuch. Vol 1*. London: Longman, Green, Longman, and Roberts, 1862.

² C. T. R. Hayward. "The Aramaic Targums." In: *The New Cambridge History of the Bible. Volume 1: From the Beginnings to 600*. Ed. by James

the Torah; namely, Targum Neophyti (probably fourth century) and a few fragments of otherwise lost targums. The number different extant targums for the Torah shows the popularity of these books for Medieval Judaism.³

What are targums?

With the ubiquity of Hebrew in Israel today, one can forget there was a time when the Hebrew Bible had to be translated to be understood by Jews who no longer spoke Hebrew. The Septuagint served this purpose for the Greek-speaking Jews in Egypt, and also for many others in Palestine. For the Aramaic-speaking Jews from Babylonia to Palestine they instead turned to Aramaic translations, or targums/targumim.⁴ Targums existed at least from the late Second Temple period, for some targums were found among the Dead Sea Scrolls (4QtgLev, 4QtgJob, 11QtgJob).⁵

The name targum derives from the Aramaic noun תרגום meaning translation, interpretation, or explanation.⁶ Targums exist for all books of the Hebrew Bible except Daniel, and Ezra–Nehemiah which are books that already contain significant sections in Aramaic. The origin of targums is vague, perhaps the Synagogue for reading and interpreting texts, or school curricula.⁷

Carleton Paget and Joachim Schaper. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp. 218–241, p. 240.

³ Hayward, “The Aramaic Targums,” p. 223.

⁴ The plural is either targumim or targums.

⁵ These are also referred to as 4Q156, 4Q157, and 11Q10 respectively. In addition even the Aramaic Genesis Apocryphon, classified as rewritten scripture contains some places of simple Aramaic targum-like translation from Genesis 14, Joseph A. Fitzmyer. *The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. A Commentary*. Biblica et Orientalia 18. Rome: Pontificio Istituto Biblico, 1966.

⁶ Hayward, “The Aramaic Targums,” p. 218.

⁷ *ibid.*, pp. 235–236.

The translation philosophy of targums is generally to make the meaning of the Hebrew clear.⁸ Thus targums are not straightforward translations, but involve interpretation. Sometimes targums did not translate detrimental verses like David and Bathsheba. Targums can at times reduce interpretive options, and they can also iron out inconsistencies. For example, the Hebrew text of Genesis 1:27 and 2:7 uses two different verbs for God's creation of humankind, בָּרָא 'create' and יָצַר 'form' respectively. However, Targum Onkelos reads בָּרָא in both verses.⁹ Thus targums are not straightforward translation, but involve interpretation. This differs to the Septuagint which is generally straightforward phrase-for-phrase translation.

The names Onkelos and Jonathan refer to the supposed authors of the Targum to the Torah and Prophets.

תרגום של תורה אונקלוס הגר אמרו מפי ר' אליעזר ור'
יהושע תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חגי
זכריה ומלאכי (Megillah 3a, in Babylonian Talmud)

'The targum of the Torah was composed by Onkelos the convert they say from the mouth of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua. The targum of the Prophets was composed by Jonathan ben Uzziel they say from the mouth of Haggai, Zechariah, and Malachi.'

Onkelos is the Eastern pronunciation of Aquila, a second century CE Jew who revised the Greek Septuagint in a very literal manner similar to Onkelos. Likewise, the targums to the Prophets, Targum Jonathan gets its name from the Aramaic for Theodotion, another name linked with the revision of the Septuagint. However, these names are misleading, and connections with the Septuagint revisers is unlikely. The Talmud admits the history is unclear, going on in the same passage to say that targums existed before

⁸ *ibid.*, p. 226.

⁹ Cited in *ibid.*, p. 227.

Onkelos and Jonathan, allegedly as far back as Ezra in the fifth century BCE.

Sources

The Aramaic text is available under a CC-BY-SA licence.¹⁰ The Hebrew Masoretic Text used in this book is that of the Leningrad Codex, as transcribed in the Westminster Leningrad Codex project, which is in the public domain. All poetic divisions are based on the first edition of *Biblia Hebraica*.¹¹

Contact

If a reader finds an issue with this book, or wishes to suggest an improvement, please email: reader-suggestions@timothyalee.com.

Acknowledgments

Thanks to all those who discussed producing this book in Cambridge.

Emmanuel College, Cambridge

15th May, 2024.

Timothy A. Lee

¹⁰ <https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Targum%20Jonathan/Torah>.

¹¹ Rudolf Kittel, ed. *Biblia Hebraica*. Leipzig: J. C. Hinrichs, 1906.

Facing parallel texts

תרגום יונתן על בראשית

1 בראשית מן אוולא ברא יי ית שמיא וית ארעא ² וארעא
 הנת תהייא ובהייא צדיא מבני נש וריקניא מן כל בעיר
 וחשוכא על אפי תהומא ורוח רחמין מן קדם יי מנתבא על
 אנפי מיא ³ ואמר יי יהי גהורא לאנתרא עלאה ומן יד תנה
 גהורא ⁴ וחזא יי ית גהורא ארום טב ואפריש יי בין גהורא ובין
 חשוכא ⁵ וקרא יי לגהורא יממא ועבדה למפלח ביה דיירי
 עלמא ולחשוכא קרא ליליא ועבדיה למינח ביה ברייתא והנה
 רמש והנה צפר יומא חד
6 ואמר יי יהי רקיעא במציעות מיא ויהי מפריש ביני מוי עלאי
 לביני מוי תתאי ⁷ ועבד יי ית רקיעא סומכיה תלת אצבעתא
 ביני סטרי שמיא למוי דאוקנינוס ואפרש ביני מיא דמלרע
 לרקיעא וביני מיא דלעיל בקובתא דרקיעא והנה כן ⁸ וקרא
 יי לרקיעא שמיא והנה רמש והנה צפר יום תניין
9 ואמר יי יתכנשון מיין תתאין דאשתארו מן לרע לשמיא
 לדיכתא חד ותתנגב ארעא דתתחמי יבשתא והנה כן ¹⁰ וקרא
 יי לנגיבתא ארעא ולבית כנישת מיין קרא יממי וחמא יי ארום
 טב ¹¹ ואמר יי תרבי ארעא דיתאי עישבא דביזריה מזדרע
 ואילן פירי עביד פירי לזניה דביזריה ביה על ארעא והנה כן
12 והנפקת ארעא דיתאין עיסבא דביזריה מזדרע ואילן עביד
 פירי לזניה וחמא יי ארום טב ¹³ והנה רמש והנה צפר יום
 תלייתאי
14 ואמר יי יהון גהורין ברקיעא דשמיא למפרשא ביני יממא
 וביני ליליא ויהון לסימנין ולזמני מועדין ולמימני בהון חושבן
 יומין ולמקדשא רישי גרחין ורישי שנין עבוירי גרחין ועבוירי
 שנין ותקופת שמשא ומולד סיתרא ומחזורין ¹⁵ ויהון לגהורין

בְּרֵאשִׁית

1 בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ: ² וְהָאָרֶץ הָיְתָה תְהוֹמוֹ וְנִחָו וְחֹשֶׁךְ עַל-פְּנֵי תְהוֹמוֹ וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם: ³ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי-אוֹר: ⁴ וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאוֹר כִּי-טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ: ⁵ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קָרָא לַיְלָה וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד: פ

⁶ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רְקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם: ⁷ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-הַרְקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לַרְקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לַרְקִיעַ וַיְהִי-כֵן: ⁸ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַרְקִיעַ שָׁמַיִם וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי: פ

⁹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקְווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מְקוֹם אֶחָד וְתִרְאֶה הַיַּבְשָׁה וַיְהִי-כֵן: ¹⁰ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיַּבְשָׁה אָרֶץ וּלְמְקוֹהַּ הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: ¹¹ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינֹו אֲשֶׁר זֶרַע-בוֹ עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: ¹² וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מִזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה-פְּרִי אֲשֶׁר זֶרַע-בוֹ לְמִינֵהוּ וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב: ¹³ וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי: פ

¹⁴ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֶת בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלַּיְלָה וַהֲיוּ וַהֲיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם: ¹⁵ וַהֲיוּ לְמְאֹרֶת בְּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ וַיְהִי-כֵן: ¹⁶ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים אֶת-הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹל לְמַמְשַׁלֵּת הַיּוֹם וְאֶת-הַמְּאֹרֶת הַקָּטָן לְמַמְשַׁלֵּת הַלַּיְלָה וְאֶת הַכּוֹכָבִים:

בְּנוֹהוֹן בְּרָא יְתְהוֹן

28 וּבְרִידַת יְתְהוֹן יִי וְאָמַר לְהוֹן יִי פּוֹשֵׁוּ וּסְגוּ וּמְלוּ יַת אֲרֶעָא
בְּנִין וּבְנָן וְתִקּוּפוּ עֲלֵהּ בְּנַכְסִין וּשְׁלוּשׁוּ בְּכוּרֵי יִמָּא וּבַעוּפָא
דְּשָׁמְיָא וּבְכָל רִיחָשָׁא חַיִּיתָא דְרִחָשָׁא עֲלוּי אֲרֶעָא
29 וְאָמַר יִי הָא יְהִבִּית לְכוּן יַת כָּל עֵיסָבָא דְבִיזְרִיה מְזֻדְרַע
דְּעִילוּי אֲנָפִי כָּל אֲרֶעָא וְיַת כָּל אֵילָנֵי סְרְקָא לְצֻרוּד בְּנִינָא
וּלְאַסְקוּתָא וּדְבִיה פִּירִיה אֲלֵנָּא דְבִזְרִיה מְזֻדְרַע לְכוּן יְהִי
לְמִיכָל **30** וּלְכָל חַיּוֹת אֲרֶעָא וּלְכָל עוּפָא דְשָׁמְיָא וּלְכָל דְרִחָישׁ
עַל אֲרֶעָא דְבִיה נַפְשָׁא חַיִּיתָא יַת כָּל יְרוּקֵי עֵסְבִין וְהִנֵּה כֵן
31 וְחָזָא יִי יַת כָּל דְּעֵבֵד וְהִנֵּה טַב לְחֻדָּא וְהִנֵּה רִמְשׁ וְהִנֵּה צִפְר
יּוֹם שְׁתִּיתָאֵי

2 וּשְׁלִימוּ בְרִייתֵי שְׁמֵיָא וְאֲרֶעָא וְכָל חַלְוֹתְהוֹן **2** וּשְׁלִים
יִי בְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה עֲבִידְתִּיה דְּעֵבֵד וְעִישְׁרֵתֵי עֵיסְקִין
דְּבָרָא בְּיַיִן שְׁמֵשְׁתָּא וְנַח בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְכָל עֲבִידְתִּיה דְּעֵבֵד
3 וּבְרִידַת יִי יַת יוֹמָא שְׁבִיעָאָה מִן כּוּלְהוֹן יוֹמֵי שְׁבִיעָתָא וְקַדִּישׁ
יְתִיה אַרוּם בִּיה נַח מְכָל עֲבִידְתִּיה דְּבָרָא יִי וְעֵתִיד לְמַעְבֵּד
4 אֵלִין תּוּלְדַת שְׁמֵיָא וְאֲרֶעָא כַּד אֵיתְבְּרִיאוּ בְּיוֹמָא דְּעֵבֵד יִי
אֱלֹהִים אֲרֶעָא וּשְׁמֵיָא **5** וְכָל אֵילָנֵי חֻקְלָא עַד כְּדוּ לָא הָווּ
בְּאֲרֶעָא וְכָל עֵסְבֵי חֻקְלָא עַד כְּדוּ לָא צִמַח אַרוּם לָא אֲמַטֵּר
יִי אֱלֹהִים עַל אֲרֶעָא וְאִינֵשׁ לֵיית לְמַפְלַח יַת אֲדַמְתָּא **6** וְעַנְן
יִקְרָא הִנֵּה נְחִית מִתַּחַת כּוּרְסֵי יִקְרָא וּמְלֵי מֵיָא מִן אוּקְיָנוֹס
וְהִדְר סְלִיק מִן אֲרֶעָא וּמַחִית מַטְרָא וּמִשְׁקֵי יַת כָּל אֲפִי
אֲדַמְתָּא **7** וּבָרָא יִי אֱלֹהִים יַת אָדָם בְּתַרְיִן וּצְרִין וּדְבַר עֲפְרָא
מֵאַתֵּר בֵּית מִקְדָּשָׁא וּמֵאַרְבַּעַת רוּחֵי עֲלָמָא וּפְתָכָא מְכָל מֵימֵי
עֲלָמָא וּבְרִיה סוּמַק שְׁחִים וְחִינּוֹר וְנַפַּח בְּנַחֲרוּהֵי נִשְׁמָתָא דְחַיִּי
וְהִנֵּה נִשְׁמָתָא בְּנוּפָא דְאָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא לְאַנְהָרוֹת עֵינִין
וּלְמַצְתוֹת אוּדְנִין **8** וְאַתְנַצִּיב בְּמֵימְרָא דִּי אֱלֹהִים גִּינוּנִיתָא
מַעֲדָן לְצַדִּיקָא קָדָם בְּרִיית עוֹלָם וְאַשְׁרֵי תִמְן יַת אָדָם כַּד

28 וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים
 פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת־הָאָרֶץ וּכְבֹּשׁוּהָ וּרְדוּ בְּדַגַּת הַיָּם
 וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הַרְמֵשֶׁת עַל־הָאָרֶץ:
 29 וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב וְזֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר
 עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בוֹ פְּרִיעֵץ זֶרַע זֶרַע
 לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ: 30 וְלִכְל־חַיַּת הָאָרֶץ וְלִכְל־עוֹף הַשָּׁמַיִם
 וְלִכְל וְרוֹמֵשׁ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בוֹ גִּפְשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֵרֶק
 עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ וַיְהִי־כֵן: 31 וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה
 וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשְּׁשִׁי: פ

2 וַיְכַלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: 2 וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מִלַּאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבַּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
 מִכָּל־מַלְאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: 3 וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
 וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בּוֹ שָׁבַת מִכָּל־מַלְאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בְּרָא אֱלֹהִים
 לַעֲשׂוֹת: פ

4 אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם בַּיּוֹם עָשׂוֹת יְהוָה
 אֱלֹהִים אָרֶץ וּשְׁמַיִם: 5 וְכָל וְשֵׁית הַשָּׁדָה טָרֵם יִהְיֶה
 בָּאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׁדָה טָרֵם יִצְמַח כִּי לֹא הִמְטִיר יְהוָה
 אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אֵין לַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה: 6 וְאֵד יַעֲלֶה
 מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי־הָאֲדָמָה: 7 וַיִּיצֹר יְהוָה אֱלֹהִים
 אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח בְּאַפָּיו נְשֹׁמַת חַיִּים וַיְהִי
 הָאָדָם לְגִפְשׁ חַיָּה: 8 וַיִּטֵּעַ יְהוָה אֱלֹהִים גֶּן־בְּעֵדֶן מִקְדָּם וַיִּשֶׂם
 שָׁם אֶת־הָאֲדָם אֲשֶׁר יָצָר: 9 וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה
 כָּל־עֵץ נֹחַמֵד לְמִרְאֵה וְטוֹב לְמֵאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן וְעֵץ
 הַדַּעַת טוֹב וְרָע: 10 וַנְּהַר יִצְא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת־הַגֶּן וּמִשָּׁם
 יִפְרֹד וְהָיָה לְאַרְבַּעַת רְאשִׁים: 11 שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן תּוֹא הַסֹּכֵב
 אֶת כָּל־אָרֶץ הַחִוִּילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזֶּהָב: 12 וְהַיָּבֵה הָאָרֶץ תּוֹא
 טוֹב שֵׁם הַבְּדֵלָח וְאִבְנֵי הַשֶּׁהָם: 13 וְשֵׁם־הַנְּהַר הַשְּׁנַי גִּיחוֹן תּוֹא

בְּרִיָּה ⁹ וְרַבִּי יְיָ אֱלֹהִים מִן אֲדָמָתָא כָּל אֵילָן דְּמַרְגַּנְג לְמִיחְמֵי
 וְטַב לְמִיכָל וְאֵילָן חַיִּיא בְּמַצִּיעוֹת גִּינוּנִיתָא רומייה מְהַלֵּךְ
 חַמֶּשׁ מָאָה שָׁנִין וְאֵילָן דְּאָכְלֵי פִירוּהֵי יַדְעִין בֵּין טַב לְבִישׁ
¹⁰ וְנִהְרָא נְפִיק מֵעֵדָן לְאַשְׁקָאָה יַת גִּינוּנִיתָא וּמִתְמָן מִתְפָּרֶשׁ
 וְהָוָה לְאַרְבַּעַת רִישֵׁיהּ נִהְרִין ¹¹ שׁוּם חַד פִּישׁוֹן הוּא דְּמַקִּיף
 יַת כָּל אָרֶע הַיְנַדְקֵי דְתַמָּן דְּהָבָא ¹² וְדַהֲבָא דְאַרְעָא תְּהוּא
 בְּחִיר תַּמָּן בִּידִילְחָא וְאַבְנִין טָבִין דְּבוּרְלִין ¹³ וְשׁוּם נִהְרָא
 תְּנַיִנָא גִיחוּן הוּא דְּמַקִּיף יַת כָּל אַרְעָא דְכוּשׁ ¹⁴ וְשׁוּם נִהְרָא
 תְּלִיתָאָה דִּיגְלַת הוּא דְּמִהְלִיף לְמִידְנַח אַתּוּר וְנִהְרָא רְבִיעָאָה
 הוּא פֶּרֶת ¹⁵ וְדַבֵּר יְיָ אֱלֹהִים יַת אָדָם מִן טוֹר פּוּלְחָנָא אַתֵּר
 דְּאַתְּבְּרִיא מִתְמָן וְאַשְׁרָה בְּגִינוּנִיתָא דְעֵדָן לְמַהְוֵי פֶּלַח בְּאוּרִיתָא
 וּלְמַנְטֵר פְּקוּדָהָא ¹⁶ וּפְקִיד יְיָ אֱלֹהִים עַל אָדָם לְמִימַר מִכָּל
 אֵילָן גִּינוּנִיתָא מִיכָל תִּיכּוּל ¹⁷ וּמֵאֵילָן דְּאָכְלִין פִּירוּהֵי חֲכַמִּין
 לְמִידַע בֵּין טַב לְבִישׁ לֹא תִיכּוּל מְנִיָּה אַרְי בְּיוּמָא דְתִיכּוּל מְנִיָּה
 תְּהִי חַיִּיב קְטוּל ¹⁸ וְאָמַר יְיָ אֱלֹהִים לֹא תִקֵּן דִּיהֵי אָדָם דְּמִיף
 בְּלַחֲדוּהֵי אַעֲבִיד לִיָּה אַתָּא דְתְּהִי סְמִיף פְּקַבְלִיָּה ¹⁹ וּבְרָא
 יְיָ אֱלֹהִים מִן אֲדָמָתָא כָּל חַיּוֹת בְּרָא וַיַּת כָּל עוֹפָא דְשָׁמַיָא
 וְאֵייתִי לְוַת אָדָם לְמַחְמֵי מַה יְהִי קָרִי לִיָּה שׁוּם וְכָל דְקָרִי לִיָּה
 אָדָם נִפְשָׂא מִן חַיִּיתָא הוּא שְׁמִיָּה ²⁰ וּקְרָא אָדָם שְׁמֵהּ לְכָל
 בְּעִירָא וּלְכָל עוֹפָא דְשָׁמַיָא וּלְכָל חַיּוֹת בְּרָא וּלְאָדָם לֹא אֲשַׁבַּח
 עַד הַשְּׁתָּא סְמִיף פְּקַבְלִיָּה ²¹ וְרָמָא יְיָ אֱלֹהִים שִׁינְתָּא עֲמִיקְתָּא
 עֲלוּי אָדָם וְדַמּוּ וּנְסִיב חֲדָא מֵעֲלֵעוּהֵי הוּא עֲלֵעָה תְּלִיסְרִית
 דְּמִן סֵטֶר יְמִינָא וְאַחַד בְּבִשְׂרָא ²² וּבְנָא יְיָ אֱלֹהִים יַת עֲלֵאָה
 דְּנִסְב מִן אָדָם לְאִיתְתָּא וְאַתִּיָּה לְוַת אָדָם
²³ וְאָמַר אָדָם הֲדָא זְמָנָא וְלֹא תוּב תִּתְבְּרִי אַתְתָּא מִן גִּבֵּר
 הִיכְמָא דְאַתְבְּרִיָּאת דָּא מְנִי גְרָמָא מְגֵרְמִי וּבִשְׂרָא מִבְּשָׂרִי
 לְדָא חַמִּי לְמִיקְרָא אַתָּא אַרוּם מְגֵבֵר אִיתְנְסִיבַת דָּא
²⁴ בְּגִין כֵּן יִשְׁבּוּק גִּבֵּר וּמִתְפָּרֶשׁ מִן בֵּית מְדַמְכִיָּה דְאַבוּהֵי
 וּדְאִימִיָּה וַיִּתְחַבֵּר בְּאִינְתִּתִּיָּה וַיְהוּן תְּרוּוִיְהוּן לְבִישְׂרָא חַד

הסוֹכֵב אֶת כָּל-אֲרֶץ כּוּשׁ: **14** וְשֵׁם הַנְּהַר הַשְּׁלִישִׁי חֲדָקָל הוּא
הַחֲלָדָה קְדַמַּת אֲשׁוּר וְהַנְּהַר הָרְבִיעִי הוּא פָּרָת: **15** וַיִּקַּח יְהוָה
אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם וַיַּנְתְּהוּ בְּנֵי-עֵדֶן לְעִבְדָּהּ וּלְשִׁמְרָהּ: **16** וַיִּצְוֶה
יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר מִכָּל עֵץ-הַגָּן אָכַל תֹּאכַל:
17 וּמֵעֵץ הַדְּעִת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְהָ
מָמוֹנוּ מוֹת תָּמוּת: **18** וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא-טוֹב הֵיئֶתְךָ הָאָדָם
לְבַדּוֹ אֶעֱשֶׂה-לּוֹ עֵזֶר כְּנֹגְדוֹ: **19** וַיִּצְרֶה יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאָדָמָה
כָּל-חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם לְרֹאוֹת
מִה-יִקְרָא-לּוֹ וְכָל אֲשֶׁר יִקְרָא-לּוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא
שְׁמוֹ: **20** וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל-הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּלְכָל חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא-מָצָא עֵזֶר כְּנֹגְדוֹ: **21** וַיִּפֹּל יְהוָה
אֱלֹהִים וַתְּרַדְמָה עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אֶחָת מִצִּלְעֹתָיו וַיִּסְגֶּר
בְּשָׂר תַּחְתְּנָהּ: **22** וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הַצִּלְע אֲשֶׁר-לָקַח
מִן-הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיָּבֵאתָ אֶל-הָאָדָם:

23 וַיֹּאמֶר הָאָדָם

זֹאת הַפֶּעַם
עָצָם מֵעֲצָמַי
וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי
לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה
כִּי מֵאִישׁ לָקַחְתָּ זֹאת:

24 עַל-כֵּן יִעֲזֹב-אִישׁ אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ
לְבָשָׂר אֶחָד: **25** וַיְהִי שְׁנֵיהֶם עֶרְוִמִים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא
יָתִבְשׁוּ:

וְלִדְמוּתֶיהָ אַרוֹם מִן קִדְמַת דְּנָא אוֹלִידַת חֲנֹה יַת קִינ דְּלָא
 דְּמִי לִיה וְהִבֵּל אֶתְקַטִּיל עַל יְדוּי וְקִינ אֶטְרַד וְלֹא אֶתְיַחֲסוּ
 זְרַעִיתֶיהָ בְּסִפְר יִיחוּס אָדָם וּבְתַר כֵּן אוֹלִיד יַת דְּדְמִי לִיה
 וּקְרָא יַת שְׁמִיָּה שֶׁת ⁴ וְהוּוּ יוֹמֵי אָדָם בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת שֶׁת
 תִּמְנֵי מְאָה שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ⁸ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי שֶׁת תִּשְׁע
 מְאָה וְתַרְתֵּי סְרֵי שְׁנַיִן וּמִית ⁹ וְחָיָא אָנוּשׁ תִּשְׁעִין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד
 יַת קִינָן ¹⁰ וְחָיָא אָנוּשׁ בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת קִינָן תִּמְנֵי מְאָה וְחַמִּיסַר
 שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ¹¹ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי אָנוּשׁ תִּשְׁע מְאָה וְחַמֵּשׁ
 שְׁנַיִן וּמִית ¹² וְחָיָא קִינָן שׁוּבְעִין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יַת מְהֻלְלָאֵל
¹³ וְחָיָא קִינָן בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת מְהֻלְלָאֵל תִּמְנֵי מְאָה וְאַרְבְּעִין
 שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ¹⁴ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי קִינָן תִּשְׁע מְאָה וְעֶשֶׂר
 שְׁנַיִן וּמִית ¹⁵ וְחָיָא מְהֻלְלָאֵל שְׁתֵּין וְחַמֵּשׁ שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יַת יֶרֶד
¹⁶ וְחָיָא מְהֻלְלָאֵל בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת יֶרֶד תִּמְנֵי מְאָה וְתַלְתִּין
 שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ¹⁷ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי מְהֻלְלָאֵל תִּמְנֵי מְאָה
 וְתִשְׁעִין וְחַמֵּשׁ שְׁנַיִן וּמִית ¹⁸ וְחָיָא יֶרֶד מְאָה וְשִׁיתֵין וְתַרְתֵּין שְׁנַיִן
 וְאוֹלִיד יַת חֲנוּךְ ¹⁹ וְחָיָא יֶרֶד בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת חֲנוּךְ תִּמְנֵי מְאָה
 שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ²⁰ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי יֶרֶד תִּשְׁע מְאָה וְשִׁיתֵין
 וְתַרְתֵּין שְׁנַיִן וּמִית
²¹ וְחָיָא חֲנוּךְ שִׁיתֵין וְחַמֵּשׁ שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יַת מְתוּשֶׁלַח ²² וּפְלַח
 חֲנוּךְ בְּקִשׁוּט קָדָם יִי בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת מְתוּשֶׁלַח תַּלְת מְאָה שְׁנַיִן
 וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ²³ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי חֲנוּךְ עִם דִּיִּירֵי אַרְעָא תַּלְת
 מְאָה וְשִׁיתֵין וְחַמֵּשׁ שְׁנַיִן ²⁴ וּפְלַח חֲנוּךְ בְּקוּשְׁטָא קָדָם יִי וְהָא
 לִיתוּהֵי עִם דִּיִּירֵי אַרְעָא אַרוֹם אֶתְנַגִּיד וְסֻלִיק לְרַקִּיעָא בְּמִימַר
 קָדָם יִי וּקְרָא שְׁמִיָּה מִיטְטְרוֹן סִפְרָא רַבָּא
²⁵ וְחָיָא מְתוּשֶׁלַח מְאָה וְתִמְנֵין וְשִׁבְע שְׁנַיִן וְאוֹלִיד יַת לִמְךָ
²⁶ וְחָיָא מְתוּשֶׁלַח בְּתַר דְּאוֹלִיד יַת לִמְךָ שִׁבְע מְאָה וְתִמְנֵין
 וְתַרְתֵּין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּנִין וּבָנָן ²⁷ וְהוּוּ כָּל יוֹמֵי מְתוּשֶׁלַח תִּשְׁע
 מְאָה וְשִׁיתֵין וְתִשְׁע שְׁנַיִן וּמִית
²⁸ וְחָיָא לִמְךָ מְאָה וְתִמְנֵין וְתַרְתֵּין שְׁנַיִן וְאוֹלִיד בְּר ²⁹ וּקְרָא יַת

אֶת־קִינֹן חֲמֵשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ¹¹ וַיְהִי כֹל־יְמֵי אָדָם חֲמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיָּמָת: ¹² וַיְחִי קִינֹן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מֶחֱלָאֵל:
¹³ וַיְחִי קִינֹן אַחֲרַי הוֹלִידוֹ אֶת־מֶחֱלָאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה
 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ¹⁴ וַיְהִי כֹל־יְמֵי קִינֹן עֶשְׂרֵת שָׁנִים
 וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: ¹⁵ וַיְחִי מֶחֱלָאֵל חֲמֵשׁ שָׁנִים
 וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יֶרֶד: ¹⁶ וַיְחִי מֶחֱלָאֵל אַחֲרַי הוֹלִידוֹ
 אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת:
¹⁷ וַיְהִי כֹל־יְמֵי מֶחֱלָאֵל חֲמֵשׁ וּתְשַׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה
 וַיָּמָת: ¹⁸ וַיְחִי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמָאֵת שָׁנָה
 וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוּךְ: ¹⁹ וַיְחִי־יֶרֶד אַחֲרַי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוּךְ שְׁמֹנֶה
 מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ²⁰ וַיְהִי כֹל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם
 וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: **פ**
²¹ וַיְחִי חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מְתוּשֶׁלַח: ²² וַיְתַּחֲלַךְ
 חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרַי הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת
 שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ²³ וַיְהִי כֹל־יְמֵי חֲנוּךְ חֲמֵשׁ וְשִׁשִּׁים
 שָׁנָה וְשִׁלְשׁ מֵאוֹת שָׁנָה: ²⁴ וַיְתַּחֲלַךְ חֲנוּךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וַאֲיָנֹנוּ
 כִּי־לָקַח אֹתוֹ אֱלֹהִים: **פ**

²⁵ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שִׁבְעֵים וְשְׁמֹנֶים שָׁנָה וּמָאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ:
²⁶ וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרַי הוֹלִידוֹ אֶת־לָמֶךְ שְׁתַּיִם וְשְׁמוֹנִים שָׁנָה
 וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת: ²⁷ וַיְהִי כֹל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח
 תְּשַׁע וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמָת: **פ**
²⁸ וַיְחִי־לָמֶךְ שְׁתַּיִם וְשְׁמֹנֶים שָׁנָה וּמָאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֶּן:
²⁹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יַנְחֲמֵנוּ מִמַּעַשְׁנֵנוּ וּמִעַצְבוֹן יָדֵינוּ
 מִן־הַתְּאֻדָּמָה אֲשֶׁר אֲרָרָה יְהוָה: ³⁰ וַיְחִי־לָמֶךְ אַחֲרַי הוֹלִידוֹ
 אֶת־נֹחַ חֲמֵשׁ וּתְשַׁעִים שָׁנָה וּחֲמֵשׁ מָאֵת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים
 וּבָנוֹת: ³¹ וַיְהִי כֹל־יְמֵי־לָמֶךְ שִׁבְעֵים וּשְׁבַעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת
 שָׁנָה וַיָּמָת: ³² וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ

וְאֶסְפֹּסְתָא לְגַמְלֵיאַ וּמוֹזִי לְמִשְׁזוּג רַגְלוֹי וְרַגְלֵי גּוֹבְרֵיא דִּי עֲמִיּהָ
33 וְסַדְרוֹ קוּמִיּהָ לְמַכּוּל תְּבַשְׂלֵיהָ דְּבִיּהָ סַמָּא דְּקַטּוּל וְאַרְגִּישׁ
 בֵּיּהָ וְאָמַר לֹא אֵיכּוּל עַד דְּאִמְלִיל פְּתַגְמֵי וְאָמַר מְלִיל **34** וְאָמַר
 עֲבָדָא דְּאַבְרָהָם אָנָּא **35** וַיְיָ בְּרִיךְ יִתְ רַבּוּנֵי לְחַדָּא וְרַבָּא וַיְהִיב
 לִיּהָ עָאן וְתוֹרִין וְכִסְפָּא וְדַהֲבָא וְעֲבָדִין וְאַמְהָן וְגַמְלִין וְחַמְרִין
36 וַיִּלְדַּת שְׂרָה אִיתָת רַבּוּנֵי בַר לְרַבּוּנֵי בַתֵּר דְּסִיבַת וַיְהִיב
 לִיּהָ יִתְ כָּל דִּילִיּהָ **37** וְאוּמוֹי יִתֵּי רַבּוּנֵי לְמִימַר לֹא תִסַּב אִיתָתָא
 לְבָרֵי מִבְּנַת כְּנַעֲנָאֵי דְּאָנָּא יְתִיב בְּאַרְעֵהוֹן **38** אֶלְתָּהּ לְבֵית אִיבָּא
 תַּזִּיל וְלִיּוֹחֹסֵי וְתִסַּב אִיתָא לְבָרֵי **39** וְאַמְרִית לְרַבּוּנֵי מָאִים לֹא
 תִיִּתִי אִתָּתָא בְּתַרֵּי **40** וְאָמַר לִי יְיָ דְּפִלְחִית קוּמוֹי יְזַמִּין מְלֶאכְיָה
 עֲמָךְ וַיִּצְלַח אֲרַחֲךָ וְתִסַּב אִיתָתָא לְבָרֵי מִן יַחוּסֵי וּמַגְנִיסַת
 בֵּית אִיבָּא **41** בְּכִין תַּזְדַּכִּי מִמוּמְתֵי אִין תִּיעוּל לְבֵית יַחוּסֵי
 וְאִין לֹא יִנְתַּנּוּן לָךְ וְתַהֵי זְכָאֵי מִמוּמְתֵי **42** וְאַתִּית יוֹמָנָא לְעֵינָא
 וְאַמְרִית יְיָ אֶלְהִיָּה דְּרַבּוּנֵי אַבְרָהָם אִין אִיתָךְ כְּדוֹן מַצְלַח אֲרַחֲי
 דְּאָנָּא אֲזִיל עֲלָהָ **43** הָא אָנָּא קָאִים עַל עֵינָא דְּמֵיא וְתַהֵי רִיבָּא
 דְּתִיפּוּק לְמַמְלֵי וְאִימַר לָהּ אֲשַׁקֵּינִי כְּדוֹן קְלִיל מוֹזִי מִן לְגִינִיתִיךָ
44 וְתִימַר לִי אוּף אַנְתָּ שְׂתֵי וְאוּף לְגַמְלֵךְ אֲמַלִּי הִיא אַנְתָּתָא
 דְּזַמִּין יְיָ בְּמִזְלָא לְבַר רַבּוּנֵי **45** אָנָּא עַד לֹא פִסְקִית לְמַלְלָא
 עִם הִרְהוּרֵי לְבִי וְהָא רַבְּקָה נְפַקַת וְלְגִינְתָּה עַל כְּתַפָּה וּנְחַתַת
 לְעֵינָא וּמְלַת וְאַמְרִית לָהּ אֲשַׁקֵּינִי כְּדוֹן **46** וְאוּחִיאַת וְאַחִיתַת
 לְגִינְתָּה מִינָהּ וְאַמְרִית שְׂתֵי וְאוּף גַּמְלִיךָ אֲשַׁקֵּי וְשְׂתִיתִי וְאוּף
 גַּמְלֵיאַ אֲשַׁקֵּינִי **47** וְשִׂאִילַת יִתָּהּ וְאַמְרִית בְּרַתְּ מָאן אַנְתָּ וְאַמְרַת
 בְּרַת בְּתוּאַל בַּר נַחוּר דְּלִידַת לִיּהָ מְלַכָּה וְשׁוּנִת קַדְשָׁא עַל
 אַפְסָה וְשִׁירֵיא עַל יְדָהָא **48** וּנְחַנִּית וּסְגִידִית קְדָם יְיָ וּבְרִיכִית יִתְ
 יְיָ אֶלְהִיָּה דְּרִיבּוּנֵי אַבְרָהָם דְּדַבְּרֵנִי בְּאוּרַח קְשׁוּט לְמִסַּב יִתְ
 בְּרַת אַחוּי דְּרַבּוּנֵי לְבָרִיָּה **49** וּכְדוֹן אִין אִיתִיכּוֹן עֲבָדִין טִיבּוּ
 וּקְשׁוּט עִם רַבּוּנֵי תְּנּוּ לִי וְאִין לֹא תְּנּוּ לִי וְאִיפְנִי עַל דְּרוּמָא
 אוּ עַל צַפּוּנָא **50** וְאַתִּיב לָבָן וּבְתוּאַל וְאָמְרוּ מִן קְדָם יְיָ נַפַּק

40 וַיֹּאמֶר אֵלַי יְהוָה אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ אִתָּךְ
 וְהִצְלִיחַ דְּרָכְךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי:
 41 אַז תִּנְקַח מֵאֵלֹתַי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ
 וְהִינֵיתָ נָקִי מֵאֵלֹתַי: 42 וְאָבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעֵין וְאָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
 אֲדֹנָי אֲבָרְהֶם אִם־יִשְׁפָּךְ נָא מִצְלִיחַ דְּרָכֵי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עֲלֵיהֶם:
 43 הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵין הַמַּיִם וְהִנֵּה הָעֹלָמָה הֵי־צֵאת לִשְׂאֵב
 וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי נָא מֵעַט־מַיִם מִכֶּדֶךָ: 44 וְאָמַרְהָ אֵלַי
 בָּם־אֲתָה שְׂתָה וְגַם לְגַמְלִיךָ אֲשָׂאֵב הוּא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־הָכִיחַ
 יְהוָה לְבֹן־אֲדֹנָי: 45 אֲנִי טָרַם אֲכַלֶּה לְדַבָּר אֶל־לְבָבִי וְהִנֵּה
 רִבְקָה יֵצֵאת וְכֹדֶה עַל־שִׁכְמָהּ וְתֹרַד הָעֵינָה וְתִשָּׂאֵב וְאָמַר
 אֵלֶיהָ הִשְׁקִינִי נָא: 46 וְתִמְהַר וְתֹרַד כֹּדֶה מֵעֲלֵיהָ וְתֹאמַר שְׂתָה
 וְגַם־גַּמְלִיךָ אֲשָׁקֶה וְאֲשֶׁת וְגַם הַגַּמְלִים הִשְׁקַתָּה: 47 וְאֲשָׂאֵל אֹתָהּ
 וְאָמַר בֶּת־מִי אַתְּ וְתֹאמַר בֶּת־בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יִלְדֶה־לּוֹ
 מִלְכָּה וְאֲשֶׁם הַנָּזִים עַל־אִפָּהּ וְהִצְמִידִים עַל־יָדֶיהָ: 48 וְאֶקַּד
 וְאֲשַׁתְּחֹנֶה לִיהוָה וְאֲבָרַךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבָרְהֶם אֲשֶׁר
 הִנְחִנִי בְּדֶרֶךְ אֲמֹת לָקַחְתָּ אֶת־בֶּת־אָחִי אֲדֹנָי לְבָנוֹ: 49 וְעַתָּה
 אִם־יִשְׁכֶּם עֲשִׂים חֶסֶד וְאֲמַת אֶת־אֲדֹנָי הַגִּידוּ לִי וְאִם־לֹא
 הַגִּידוּ לִי וְאִפְּנֵה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמָאל: 50 וַיַּעַן לְבָן וּבְתוּאֵל
 וַיֹּאמְרוּ מִיְהוָה יֵצֵא הַדְּבָר לֹא נוֹכַל דַּבָּר אֵלֶיךָ רַע אוֹ־טוֹב:
 51 הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וְלֵךְ וּתְהִי אִשָּׁה לְבֹן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר
 דַּבַּר יְהוָה: 52 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר שָׁמַע עֶבֶד אֲבָרְהָם אֶת־דְּבָרֵיהֶם
 וַיִּשְׁתַּחוּ אֶרְצָה לַיהוָה: 53 וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כָּל־כֶּסֶף וְכָלִי זָהָב
 וּבָגָדִים וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּלְמַגְדָּנָתָהּ וַיִּתֵּן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ: 54 וַיֵּאכְלוּ
 וַיִּשְׂתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיְגִלְנוּ וַיִּקְוִמוּ בַּבֶּקֶר וַיֹּאמֶר
 שְׁלַחְנִי לְאֲדֹנָי: 55 וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תִּשָּׁב הַנֶּעַר אֲתָנוּ יָמִים
 אוֹ עֲשׂוֹר אַחַר תֵּלֵךְ: 56 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תֵּאַחֲרוּ אִתִּי וַיְהוּהוּ
 הִצְלִיחַ דְּרָכֵי שְׁלַחְנִי וְאֵלְכָה לְאֲדֹנָי: 57 וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לְנֶעַר
 וְנִשְׂאָלָה אֶת־פִּיהָ: 58 וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הִתְלַכִּי

אַלְהָא דְיִשְׂרָאֵל

34 וַנִּפְקַת דִּינָה בַּרְת לֵאָה דִּי יְלִידַת לְיַעֲקֹב לְמִיחְמֵי
 בְּנֵימוּס בְּנַת עַמֵּי אַרְעָא ² וַחֲמָא יְתָה שְׂכָם בַּר חַמּוֹר
 חִינּוּאָה רַבָּא דְאַרְעָא וַדְבַר יְתָה בְּאַנּוּסָה וּשְׂכִיב עִמָּה וְסַנְפָּה
³ וְאִתְרַעֵיית נַפְשִׁיהָ בְּדִינָה בַּרְת יַעֲקֹב וַרְחַם יֵת רִיבָא וּמְלִיל
 פִּיּוּסִין עַל לְבָא דְרִיבָא ⁴ וְאָמַר שְׂכָם לְחַמּוֹר אָבוּי לְמִימַר סַב
 לִי יֵת טְלִיטָא הֲדָא לְאַנְתּוּ ⁵ וַיַּעֲקֹב שָׁמַע אַרוּם סָאִיב יֵת דִּינָה
 בַּרְתִּיהָ וּבְנָוֵי הָווּ עִם גִּיתוּי בַּחֲקָלָא וּשְׂתִיק יַעֲקֹב עַד מִיִּתְיַהוּן
⁶ וַנִּפְקַח חַמּוֹר אָבוּי דְשְׂכָם לְוַת יַעֲקֹב לְמַלְלָא עַמִּיהָ ⁷ וּבְנָוֵי
 דְיַעֲקֹב עָלוּ מִן חֲקָלָא כְּדִי שָׁמְעִין וְאִתְנַסִּיּוּ גּוּבְרִיא וְתַקִּיף לְהוּם
 לְחֲדָא אַרוּם קְלָנָא עָבַד שְׂכָם בְּיִשְׂרָאֵל לְמַשְׁכּוּב עִם בַּרְת יַעֲקֹב
 וְכֵן לֹא הָוּה פְּשָׂרָא לְאַתְעוּבְדָא ⁸ וּמְלִיל עַמְהוּן חַמּוֹר לְמִימַר
 שְׂכָם בְּרִי רַעֵיית נַפְשִׁיהָ בְּבַרְתִּיכּוֹן הָבוּ בְּבַעוּ יְתָה לִיָּה לְאַנְתּוּ
⁹ וְתַתְעַרְבוּן בְּחִיתוּנָא עַמְנָא בְּנַתְכוֹן תַּתְנּוּן לְנָא וְיֵת בְּנַתְנָא
 תַּסְבוּן לְכוֹן ¹⁰ וְעַמְנָא תַתִּיבוּן וְאַרְעָא תַהֵי קְדַמִּיכוֹן בְּדַנִּיחָא
 לְכוֹן תִּיבוּ וְעַבִּידוּ בַּהּ פְּרַקְמִטָּא וְאַחֲסִינוּ בַּהּ ¹¹ וְאָמַר שְׂכָם
 לְאַבוּיָהָ וּלְאַחְהָא אֲשַׁכַּח רַחֲמִין בְּעִינִיכוֹן וּדְתִימְרוּן לִי אֲתִין
¹² אֲסַגּוּ עָלֵי לְחֲדָא מוֹהֲרָא וּמַתְנָא וְאִיתִין הֵיכְמָא דְתִימְרוּן לִי
 וַיְהִיבוּ לִי יֵת רִיבָא לְאַנְתּוּ ¹³ וְאַתִּיבוּ בְּנֵי יַעֲקֹב יֵת שְׂכָם וְיֵת
 חַמּוֹר אָבוּי בְּחוּכְמָא וּמְלִילוּ בְּגִין דְסָאִיב יֵת דִּינָה אֲחַתְהוּן
¹⁴ וְאָמְרוּ לְהוּם לֹא גִיכּוּל לְמַעַבַּד יֵת פַּתְנָמָא הָדִין לְמַתִּין יֵת
 אֲחַתְנָא לְגַבַּר דִּילִיָּה עוֹרְלָתָא אַרוּם גְּנוּתָא הוּא לְנָא ¹⁵ בְּרַם
 בְּדָא נַתְפִּיִס לְכוֹן אִין תַּהוּוּן כּוּתְנָא לְמַגְזֵר לְכוֹן כָּל דְכוּרָא
¹⁶ וְנִיתִין יֵת בְּנַתְנָא לְכוֹן וְיֵת בְּנַתִּיכוֹן נִיסַב לְנָא וְנִיתַב עַמְכוֹן
 וְנִהֵי לְעָמָא חָד ¹⁷ וְאִין לֹא תַקְבְּלוּן מַנְנָא לְמַגְזֵר וְנַסַּב בְּתוּקְפָא
 יֵת בְּרַתְנָא וְנִזִּיל ¹⁸ וּשְׁפָרוּ פַתְנָמִיָּהוּן בְּעִינֵי חַמּוֹר וּבְעִינֵי שְׂכָם
 בַּר חַמּוֹר ¹⁹ וְלֹא אֲתַעַכַּב רַבָּא לְמַעַבַּד פַּתְנָמָא אַרוּם צָבִי
 בְּבַרְת יַעֲקֹב וְהוּא יַקִּיר מִכָּל בֵּיתָא דְאָבוּי ²⁰ וְאַתָּא חַמּוֹר

34 וַתָּצֵא דִינָה בַת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לְרְאוּת
בְּבָנוֹת הָאָרֶץ: ² וַיֵּרָא אֹתָהּ שָׁכֵם בֶּן־חַמּוֹר הַחִיטִּי
נָשִׂיא הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אִתָּהּ וַיַּעֲנֶה: ³ וַתִּדְבַק נַפְשׁוֹ
בְּדִינָה בַת־יַעֲקֹב וַיֵּאֱהָב אֶת־הַנְּעֹר וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנְּעֹר:
⁴ וַיֹּאמֶר שָׁכֵם אֶל־חַמּוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־הַיְלָדָה
הַזֹּאת לְאִשָּׁה: ⁵ וַיַּעֲקֹב שָׁמַע כִּי טָמְאָ אֶת־דִּינָה בְּתוֹ וּבְנָיו
הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַשָּׂדֶה וְהַחֲרַשׁ יַעֲקֹב עַד־בָּאָם: ⁶ וַיֵּצֵא חַמּוֹר
אָבִי־שָׁכֵם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ: ⁷ וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה
כְּשָׁמְעִם וַיִּתְעַצְבוּ הָאֲנָשִׁים וַיַּחֲרֻ לָהֶם מְאֹד כִּי־נִבְלָה עֲשָׂה
בְּיִשְׂרָאֵל לְשָׁכֵם אֶת־בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יַעֲשֶׂה: ⁸ וַיְדַבֵּר חַמּוֹר
אִתָּם לֵאמֹר שָׁכֵם בְּנֵי חַשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבַתְכֶם תָּנוּ גַּא אֹתָהּ לוֹ
לְאִשָּׁה: ⁹ וְהִתְחַתְּנוּ אִתָּנוּ בְּנִתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִקְחוּ
לָכֶם: ¹⁰ וְאִתָּנוּ תֵשְׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לְפָנֵיכֶם שְׁבוּ וּסְחָרוּהָ
וְהִאֲחִזּוּ בָּהּ: ¹¹ וַיֹּאמֶר שָׁכֵם אֶל־אָבִיָּה וְאֶל־אֲחִיָּה אֲמָצָא־חַן
בְּעֵינֵיכֶם וְאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֲתָן: ¹² תִּרְבּוּ עָלַי מְאֹד מִזֶּה
וּמִתָּן וְאִתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנְּעֹר לְאִשָּׁה:
¹³ וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־שָׁכֵם וְאֶת־חַמּוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיְדַבְּרוּ
אֲשֶׁר טָמְאָ אֶת דִּינָה אַחֲתָם: ¹⁴ וַיֹּאמְרוּ אֵלֵיהֶם לֹא נוֹכַל
לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר הַזֶּה לְתֵת אֶת־אַחֲתָנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה
כִּי־חֲרָפָה הוּא לָנוּ: ¹⁵ אַךְ־בְּזֹאת נָאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כְּמוֹנוּ
לְהַמְלִל לָכֶם כָּל־זָכָר: ¹⁶ וְנָתַנוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֵיכֶם
נִקַּח־לָנוּ וַיִּשְׁכְּנוּ אִתְּכֶם וְהִיְינוּ לְעַם אֶחָד: ¹⁷ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ
אֵלֵינוּ לְהַמְלוֹל וְלִקְחָנוּ אֶת־בַּתְּנוּ וְהִלְכָנוּ: ¹⁸ וַיִּיטְבוּ דְבַר־יְהוָה
בְּעֵינֵי חַמּוֹר וּבְעֵינֵי שָׁכֵם בֶּן־חַמּוֹר: ¹⁹ וְלֹא־אָחַר הִנְעֹר לַעֲשׂוֹת
הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב וְהוּא נִכְבֵּד מִכָּל בֵּית אָבִיו: ²⁰ וַיָּבֹא
חַמּוֹר וּשְׁכֵם בְּנוֹ אֶל־שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אֲנָשֵׁי עִירָם לֵאמֹר:
²¹ הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה שְׁלָמִים הֵם אִתָּנוּ וַיִּשְׁבוּ בָאָרֶץ וַיִּסְחָרוּ

ואמר אנא יוסף אחוכון די זבינתון יתי למצרים 5 וכדון לא
 תתנססון ולא יתקוף בעיניכון ארום זבינתון יתי הלכא ארום
 לקיימא יתכון שדרני יי קדמיכון 6 ארום דין תרתין שנין
 כפנא בגו ארעא ועוד חמש שנין דלא רדיין ולא חצדין
 7 ושדרני יי קדמיכון לשואה לכון שיורא בארעא ולקיימא
 לכון לשיזבא רבא 8 וכדון לא אתון שדרתון יתי הלכא אלהן
 מן קדם יי אסתקף פתגמא ושוייני לרב לפרעה ולרב על
 כל ביתיה ושליט בכל ארעא דמצרים 9 אוחו וסקו לנת אבא
 ותימרון ליה כדנן אמר ברך יוסף שוייני יי לרב לכל מצראי
 חות לותי לא תתעבב 10 ותתיב בארעא דגשן ותהי קריב לותי
 אנת ובנדך ובני בנדך וענדך ותורך וכל דילך 11 ואיוון יתך תמן
 ארום עד כדון חמש שנין כפנא דילמא תתמסכן אנת ואנש
 ביתך וכל דילך 12 והא עיניכון חמיין ועיני אחי בנימין ארום
 פומי בלישן בית קודשא ממלל עמכון 13 ותחוון לאבא ית כל
 איקר דאית לי במצרים וית כל רבותי דחמיתון ותוחתון ית
 אבא הלכא 14 ואתרכין על פריקת צוורוי דבנימין אחוי ובכא
 דעתיד בית מוקדשא למחוי מתבני בחולקיה דבנימין ועתיד
 למחרוב תרתין זמנין ובנימין בכא על פריקת צווריה דיוסף
 דחמא משכנא דשילה דעתיד למחוי בחולקיה דיוסף ועתיד
 למחרב 15 ונשיק לכל אחוי ובכא עליהון דחמא דמשתעבדין
 לבני עממא ומן בתר כדון מלילו אחוי עמיה 16 וקלא
 אשתמע בית מלכותא דפרעה למימר אתו אחי יוסף ושפר
 פתגמא בעיני פרעה ובעיני עבדוי 17 ואמר פרעה ליוסף אימר
 לאחך דא עיבדו טעינו ית בעירכון וטיילו אובילו לארעא
 דכנען 18 ודברו ית אבוכון וית אינש בתיכון ואיתו לותי
 ואיתן לכון ית שפר ארג ארעא דמצרים ותיכלון ית שמנוניתא
 דארעא 19 ואנת יוסף מפקיד באיקר אבך בגין כן אימר לאחך
 דא עיבדו סיבו לכון מארעא דמצרים סדני דמיננדן בתורתי

וְהוֹרְדִתֶם אֶת־אָבִי הַנֶּהָ: ¹⁴ וַיִּפֹּל עַל־צוּאָרָי בְנֵי־מִן־אָחִיו וַיִּבְכֶּה
 וּבְנֵי־מִן בָּכָה עַל־צוּאָרָיו: ¹⁵ וַיִּנָּשֶׁק לְכָל־אָחִיו וַיִּבְכֶּה עֲלֵיהֶם
 וְאֶחָדִי כֵן דִּבְרוּ אָחִיו אִתּוֹ: ¹⁶ וְהִקְלָ נִשְׁמַע בֵּית פְּרַעֲהָ לֵאמֹר
 בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטֹב בְּעֵינֵי פְרַעֲהָ וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו: ¹⁷ וַיֹּאמֶר
 פְּרַעֲהָ אֶל־יוֹסֵף אָמַר אֶל־אָחִיךָ זֹאת עָשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם
 וּלְכוּ־בָאוּ אֶרְצָה כְּנַעַן: ¹⁸ וַיִּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם וּבָאוּ
 אֵלָי וְאֶתְנַה לְכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאָכְלוּ אֶת־חֶלֶב הָאָרֶץ:
¹⁹ וְאֵתָה צְוִיִתָּה זֹאת עָשׂוּ קְחוּ־לְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגֻלוֹת
 לְטַפְכֶם וּלְנָשִׁיכֶם וּנְשֹׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם: ²⁰ וְעֵינֹכֶם
 אֶל־תַּחֲסוּ עַל־פְּלִיכֶם כִּי־טוֹב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם לְכֶם הוּא:
²¹ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתְּנוּ לָהֶם יוֹסֵף עֲגֻלוֹת עַל־פִּי פְרַעֲהָ
 וַיִּתְּנוּ לָהֶם צֹדֶה לְדֶרֶךְ: ²² לְכָלֶם נָתַן לְאִישׁ חֲלָפוֹת שְׂמֹלֹת
 וּלְבְנֵי־מִן נָתַן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת כֶּסֶף וְחֲמֵשׁ חֲלָפֹת שְׂמֹלֹת: ²³ וּלְאָבִיו
 שָׁלַח כִּזְאוֹת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נְשֹׂאִים מְטוֹב מִצְרַיִם וְעָשָׂר אֶתְנַת
 נְשֹׂאֹת בָּר וְלַחֵם וּמְזוֹן לְאָבִיו לְדֶרֶךְ: ²⁴ וַיִּשְׁלַח אֶת־אָחִיו וַיִּלְכוּ
 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֶל־תִּרְגְּזוּ בְּדֶרֶךְ: ²⁵ וַיַּעֲלוּ מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ
 כְּנַעַן אֶל־יַעֲקֹב אָבִיהֶם: ²⁶ וַיִּגְדּוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי
 וְכִי־הוּא מִשָּׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְגַּע לְבֹו כִּי לֹא־הָאֵמִין לָהֶם:
²⁷ וַיַּדְּבְרוּ אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיִּרְא
 אֶת־הָעֲגֻלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לְשֵׂאת אִתּוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב
 אָבִיהֶם: ²⁸ וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־יוֹסֵף בְּנֵי חַי אֲלֵכָה וְאֶרְאֶנּוּ
 בְּטָרָם אָמוֹת:

Demonstrative pronouns

	ms	fs	cp
this, this one, these	זֶה	זֵה	אֵלֶּיךָ
that, that one, those	הַזֶּה	הַזֵּה, הַזֵּה	אֵלֵּיךָ

Pronominal Suffixes on Nouns

Pronominal Suffixes on Singular Nouns and Feminine Plural Nouns

3ms	הָ	his	3mp	הֶם / הֵן	their
3fs	הָ	her	3fp	הֵנָּה / הֵנָּה	their
2ms	ךָ	your	2mp	כֶּם / כֵּן	your
1cs	יְ	my	1cp	נָא	our

Pronominal Suffixes on Masculine Plural Nouns

3ms	וְ	his	3mp	יהֶם / יְהֵן	their
3fs	יָ	her	3fp	יהֵם / יְהֵן	their
2ms	יְךָ	your	2mp	יְכֶם / יְכֵן	your
1cs	יְ	my	1cp	יְנָא	our

Adjectives

	Masculine		Feminine	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Emphatic	טָבָא	טָבִיאַ	טָבְתָא	טָבְתָא
Absolute	טָב	טָבִין	טָבְהַ	טָבִן
Construct	טָב	טָבִי	טָבְתַ	טָבְתַ

Nouns

Sample nouns

	Masculine		Feminine	
	Sg.	Pl.	Sg.	Pl.
Emphatic	מִלְכָּא	מִלְכִיאַ	מִלְכְּתָא	מִלְכְּתָא
Absolute	מִלְךְ	מִלְכִין	מִלְכְּהַ	מִלְכִן
Construct	מִלְךְ	מִלְכִי	מִלְכְּתַ	מִלְכְּתַ
With suffix	מִלְכִי	מִלְכִי	מִלְכְּתִי	מִלְכְּתִי

	Masculine	
	Sg.	Pl.
Emphatic	סְפָרָא	סְפָרִיאַ
Absolute	סְפָר	סְפָרִין
Construct	סְפָר	סְפָרִי
With suffix	סְפָרִי	סְפָרִי